

Samenwerkingsovereenkomst

Water & Klimaat

Looptijd 2020 – 2023, versie 1 september 2019

(Bunnik)

(Oudewater)

(De Bilt)

(Stichtse Vecht)

(Houten)

(Utrecht)

(IJsselstein)

(Utrechtse Heuvelrug)

(Lopik)

(Wijk bij Duurstede)

(Montfoort)

(Woerden)

(Nieuwegein)

(Zeist)

(HDSR)

VEILIGHEIDSRÉGIO UTRECHT

(VRU)

PROVINCIE UTRECHT

ONDERGETEKENDEN

1. De **Gemeente Bunnik** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder A.J. Dekker.
2. De **Gemeente De Bilt** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder A.E. Brommersma.
3. De **Gemeente Houten** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder H.J.C. Geerdes.
4. De **Gemeente Lopik** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder G.J. Spelt.
5. De **Gemeente Montfoort** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder J.C.H. Rensen.
6. De **Gemeente Nieuwegein** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder M. Schouten.
7. De **Gemeente Oudewater** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder B. Lont.
8. De **Gemeente Stichtse Vecht** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder J.W.E. Klomps.
9. De **Gemeente Utrecht** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder K. Diepenveen.
10. De **Gemeente Utrechtse Heuvelrug** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder G. Boonzaaijer.
11. De **Gemeente Wijk bij Duurstede** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder J. Marchal.
12. De **Gemeente Woerden** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder A. Bolderdijk.
13. De **Gemeente IJsselstein** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder P.J. Bekker.
14. De **Gemeente Zeist** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder W.D. Catsburg.

Hierna te noemen **gemeenten**.

15. Het dagelijks bestuur van **Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden**, vertegenwoordigd door hoogheemraad **C.G. Jansen op de Haar**.

Hierna te noemen **waterschap**.

16. Het college van **Gedeputeerde Staten van de Provincie Utrecht**, vertegenwoordigd door gedeputeerde **H.G.J. Bruins Slot**.

Hierna te noemen **provincie**.

17. De **Veiligheidsregio Utrecht**, vertegenwoordigd door burgemeester **P.J.M. van Domburg**

Hierna te noemen **VRU**.

Gemeenten, waterschap, provincie en VRU samen; hierna te noemen **partners**.

INLEIDING

De deelnemende gemeenten, het waterschap, de provincie en de VRU werken binnen Water & Klimaat samen aan een klimaatbestendige en waterrobuuste regio Utrecht Zuidwest. Binnen deze samenwerking vallen de volgende opgaven:

- 1. Uiterlijk in 2020 worden alle ruimtelijke ingrepen door de partners integraal getoetst op hun klimaatbestendigheid. Dit wordt verankerd in lokale en regionale beleidsplannen;*
- 2. De bebouwde omgeving is in 2050 aantrekkelijk om te leven, omdat deze omgeving bestand is tegen overstromingsrisico's, wateroverlast door heviger neerslag, langdurige droogte en hogere temperaturen;*
- 3. Ons regionaal buitengebied is in 2050 toekomstbestendig voor wat betreft klimaatadaptatie en waterrobuustheid;*
- 4. De (afval)waterketen wordt nog doelmatiger en efficiënter door een voortgang van de samenwerking op kennis, kwaliteit en kwetsbaarheid.*

De voorlopers van deze brede samenwerking binnen Water en Klimaat in de regio Utrecht Zuidwest zijn de coalitie ruimtelijke adaptatie (CRA, samenwerking op het gebied van ruimtelijke adaptatie sinds 2016) en Winnet (samenwerking op het gebied van de afvalwaterketen sinds 2012). Deze samenwerkingsverbanden worden samengevoegd in een nieuwe samenwerking Water & Klimaat. De Samenwerkingsovereenkomst (SOK) Winnet d.d. 17 januari 2018, wordt ingetrokken en vervangen door voorliggende Samenwerkingsovereenkomst 2020 - 2023.

Onder (afval)waterketen wordt verstaan de keten vanaf regen en huishoudelijk afvalwater tot gezuiverd water dat wordt geloosd op het oppervlaktewater.

DOELSTELLING

De opgaven voor ruimtelijke adaptatie en de (afval)waterketen zoals die zijn verwoord in het delta-plan ruimtelijke adaptatie/Bestuursakkoord Klimaatadaptatie (BAKA) en het Bestuursakkoord Water (BAW), inclusief het bijbehorende addendum, zijn leidend in de doelstelling. De partners richten zich specifiek op een klimaatbestendige en waterrobuuste inrichting van onze regio. Hierbij vindt een intensivering van de (netwerk)samenwerking binnen de (afval)waterketen en klimaatadaptatie plaats. De bewustwording van de gevolgen en de effecten van klimaatverandering, bij zowel interne organisaties als bij de omgeving, worden sterk vergroot. Tevens worden waterveiligheid en de digitale dreigingen rondom waterassets zoveel mogelijk gezamenlijk aangepakt.

Deze doelstelling realiseren wij door slim samen te werken, kansen te benutten, kennis te delen en te innoveren. De personele kwetsbaarheid op het gebied van water en klimaat bij gemeenten, waterschap, provincie en VRU is een aandachtspunt bij deze doelstelling.

OVEREENKOMST

1. *Uitgangspunten*

- 1.1 Het netwerk Water & Klimaat is een samenwerkingsverband van veertien gemeenten in de regio Utrecht Zuidwest, het waterschap Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, de provincie Utrecht en de Veiligheidsregio Utrecht. Het netwerk Water & Klimaat werkt vanuit de overtuiging dat de doelmatigheid en effectiviteit binnen water en klimaat kan worden vergroot door samenwerking. Water & Klimaat vormt enerzijds een continu kennisplatform waar regionale (water en klimaat)professionals elkaar ontmoeten, zich verder kunnen ontwikkelen en elkaar versterken op het gebied van kennis, innovatie en ervaring. Anderzijds fungeert het als netwerkorganisatie voor het verbinden en stimuleren van water- en klimaat-onderwerpen.
- 1.2 De basis voor samenwerking is onderling vertrouwen en respect voor elkaars posities en belangen, in het besef dat samenwerking noodzakelijk is om toekomstige uitdagingen afdoende het hoofd te kunnen bieden.
- 1.3 Het netwerk Water & Klimaat wordt ondergebracht bij het waterschap, de zogenaamde gastheer. Deze gastheer verleent onderdak aan het samenwerkingsverband en is eerste aanspreekpunt voor huishoudelijke en ondersteunende zaken.
- 1.4 Partners committeren zich aan de netwerksamenwerking, participeren zoveel als mogelijk in het netwerk en dragen bij in de financiering van het netwerk Water & Klimaat.
- 1.5 De voortgang op de doelstellingen van de samenwerking zullen periodiek worden gedeeld door middel van een dashboard.
- 1.6 Deze overeenkomst wordt aangegaan voor de periode van 4 jaar, startend 1 januari 2020 tot en met 31 december 2023. Er geldt een stilzwijgende verlenging voor steeds 4 jaar mits geen gebruik is gemaakt van de mogelijkheid tot opzegging of ontbinding.
- 1.7 De voorliggende overeenkomst kan alleen worden gewijzigd met schriftelijke instemming van alle partners.
- 1.8 De SOK Winnet d.d. 17 januari 2018 komt met het tekenen van voorliggende SOK te vervallen.

2. *Het programma*

Het programma van het netwerk Water & Klimaat draait op vijf pijlers:

1. ontwikkelen van een regionale adaptatie strategie;
2. kennis en ervaring ophalen, ontwikkelen en delen;
3. ondersteuning bieden bij het aanvragen van subsidies (landelijke en Europese mogelijkheden);
4. stimuleren, verbinden en aanjagen van (regionale) thema's en initiatieven;
5. databeheer en data-optimalisatie.

Deze gezamenlijke programma-aanpak is niet uitputtend. We gaan flexibel om met nieuwe gerelateerde onderwerpen.

2.1 **Ontwikkelen van een regionale adaptatie strategie**

Momenteel werken we als netwerk aan een toekomstbeeld. Een outline die als bouwsteen geldt voor het ontwikkelen van een regionale adaptatie strategie (RAS). Onderdeel van de RAS is een uitvoeringstrategie met een meerjarig plan van aanpak voor de regio. Voor het realiseren van een

klimaatbestendige en waterrobuuste regio is verbreding van de samenwerking vanuit het netwerk noodzakelijk. Het inhoudelijk en regieteam, onderdeel van de samenwerkingsvorm, krijgt de opdracht om namens de partners een RAS op te stellen, de verbinding aan te gaan met de omgeving en te stimuleren bij de uitvoering.

2.2 Kennis en ervaring ophalen, ontwikkelen en delen

Water & Klimaat organiseert kennisbijeenkomsten en workshops. Hierdoor delen we ervaringen binnen én buiten de regio. Dit levert nieuwe inzichten op, die onze regio verder helpt. Netwerk Water & Klimaat maakt daarnaast effectief gebruik van digitale communicatiemogelijkheden zoals een nieuwsbulletin en twee websites, 1 voor vakinhoudelijke uitwisseling en 1 voor communicatie met de bewoners en stakeholders. Op deze manier verspreiden we informatie en nieuwe ontwikkelingen binnen en buiten de regio.

2.3 Ondersteuning bieden bij het aanvragen van subsidies

De gevolgen van klimaatverandering worden veelal gevoeld op lokaal niveau (hitte, droogte, extreme wateroverlast, etc.). In de meeste gevallen kunnen oplossingen op straatniveau worden gevonden. Soms zijn oplossingen op een hoger schaalniveau noodzakelijk. Duidelijk is dat het opzetten van een klimaatbestendige en waterrobuuste regio veel geld gaat kosten. Door gezamenlijk projecten te definiëren, met deelprojecten op lokaal niveau, gaan we voor landelijke en/of Europese subsidie aanvragen.

2.4 Stimuleren, verbinden en aanjagen van (regionale) thema's en initiatieven

Naast een regionale adaptatie strategie wordt jaarlijks een ge-update (meer)jaarplanning gemaakt. De thema's waar we ons mee bezig houden zijn vooralsnog:

- Gevolgen van langdurige hitte en droogte zoals hittestress, bodemdaling, (grond)water tekort;
- Gevolgen van extreme neerslag, zoals wateroverlast in stedelijk en landelijk gebied;
- Meerlaagse veiligheid en vitale en kwetsbare functies;
- (Afval)waterketen, inclusief de waterkwaliteit, grondwater en duurzaamheid;
- Bewoners- en stakeholdersparticipatie.

Hierbij wordt gestreefd naar verbinding met andere programma's.

2.5 Databeheer en data-optimalisatie

Het verzamelen en benutten van kennis en informatie over de (afval)waterketen en zijn omgeving vindt plaats in het netwerk door middel van databeheer en data-analyse. Data wordt door de partners verzameld en centraal verwerkt. Op aanwijzing van een databeheerder wordt de data geoptimaliseerd (door de partners), geanalyseerd en als bruikbare informatie weer lokaal en regionaal gedeeld.

Ook op gebied van klimaatadaptatie is veel dataverwerking nodig. De komende jaren gaan we de beschikbare en nog te ontwikkelen data optimaliseren en delen ten behoeve van de regio.

3. De organisatie van de samenwerking

We bouwen samen aan een netwerksamenwerking. Samen hebben de partners een ondersteunend team die gezamenlijke activiteiten van aangesloten partners stimuleert en faciliteert.

Kenmerken van onze netwerksamenwerking:

- Herkenbare en gemeenschappelijke identiteit;
- Niet-hiërarchische relatie tussen de netwerkpartners en de organisatie-onderdelen;
- Extern gerichte blik en ondernemerschap;
- Waardering van eigen initiatief en zelforganisatie;
- Open informatie-uitwisseling.

Vanuit de partners wordt een ambtelijke inzet gevraagd ten behoeve van de realisatie van de doelen.

3.1 Water- en Klimaattafel

De huidige Water- en Klimaattafel (WKT) wordt in de nieuwe samenwerking gehandhaafd. Dit is hét bestuurlijk platform voor Water en Klimaat in de regio Utrecht Zuidwest. Zij bepalen mede de koers van de RAS. De Water- en Klimaattafel wordt geïnformeerd over actuele onderwerpen in het werkveld van de (afval)waterketen en ruimtelijke adaptatie. Hierbij is oog voor omgevingsvisies en meerjarenperspectief. Er is aansluiting bij lopende programma's zoals de omgevingswet en Regionale Energie Strategie (RES) en bij de regionale en lokale relevante jaarplannen.

3.2 Organisatiemodel

We willen, naast de bestuurlijke Water- en Klimaattafel, gaan werken met verschillende teams (zie figuur 1):

1. **Regieteam:** Visie- en missie-ontwikkeling; levende gemeenschap stimuleren, uitwisseling creëren, ruimte creëren voor flexibiliteit en vernieuwing; beweging binnen Water & Klimaat op gang brengen, verbanden leggen, verbinding maken, belangen stimuleren, sparring-partners voor proces- en programmamanager; voorbereiding WKT.
2. **Inhoudelijk team:** Ontwikkeling en uitwerking RAS; uitwerken van thema's, opgaven of ondersteunende projecten binnen W&K; stimulering/verbinding voor LAS; subsidieaanvragen begeleiden; themagroepen begeleiden, aanjagen; stimulering kennisdeling; projecten en acties verwezenlijken; relatiebeheer naar managers/partners op inhoud. NB: onderdeel van het inhoudelijk team zijn flexibele opgavegroepen voor het uitvoeren van thema's, projecten, opgaven, e.d. De begeleiding van dit team ligt in handen van de programmamanager.
3. **Partner/mandaathouders team:** Beschikbaar stellen van geld, capaciteit (organiseren deelname aan opgavegroepen); stimuleren partnergerichte projecten; resultaten van water en klimaatdoelen vertalen vanuit én naar de eigen organisatie; gedachtengoed W&K in organisatie borgen; stimuleren van kennisdeling.

Figuur 1 – Organisatiemodel van het netwerk Water & Klimaat

4. Personeel binnen de samenwerking

4.1 Aanstelling personeel ten behoeve van het samenwerkingsverband

Voor het aanjagen van de samenwerking worden twee parttime managers, een data-analist en medewerkers procesondersteuning (administratie en financiën) en communicatie aangesteld. De managers worden aangesteld onder goedkeuring van de mandaathouders. Voor de aanstelling van hiervoor genoemde medewerkers zijn drie mogelijkheden:

1. Medewerkers worden vanuit een van de partners gedetacheerd bij het waterschap.
2. Medewerkers komen rechtstreeks in dienst bij het waterschap.
3. Medewerkers worden ingehuurd door het waterschap.

De gedetacheerde medewerkers worden gehuisvest en ondersteund door het waterschap.

4.2 Inhuur personeel op projectbasis

Naast de aanstelling of inhuur van twee parttime managers, een data-analist, procesondersteuner en communicatieadviseur kan worden besloten één of meer medewerkers op projectbasis in te huren. Bij alle aanstellingen hebben medewerkers vanuit de eigen partners de voorkeur.

4.3 Overige faciliteiten

De onder 4.1 genoemde medewerkers worden facilitair ondersteund door het waterschap. Het waterschap ontvangt hiervoor vanuit Water & Klimaat een vergoeding voor de gemaakte kosten (zie 4.5).

4.4 Formatie Netwerk Water & Klimaat kent een personele formatie van:

- Procesmanager 0,6 fte
- Inhoudelijk manager 0,7 fte
- Data-analist 1,0 fte
- Secretarieel procesondersteuner 0,7 fte
- Financieel procesondersteuner 0,3 fte
- Communicatieadviseur 0,4 fte

4.5 Vergoeding gastheerschap

Het waterschap ontvangt voor het gastheerschap een vergoeding van 19% over de personeelslasten.

5 Kostenverdeling

- 5.1 Partners hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de vaste kosten die de samenwerking binnen het kader van deze overeenkomst met zich mee brengt.
- 5.2 De vaste kosten bestaan onder andere uit vergaderkosten, ambtelijke ondersteuning, inhuur derden en ontwikkeling kennis. Daarnaast levert men een financiële inspanning voor de nadere uitwerking van onderdelen uit het jaarplan, als de partner daaraan deelneemt. Projecten voortvloeiend uit deze overeenkomsten worden via een nieuwe financieringsvorm verrekend. Hierover worden aparte afspraken gemaakt.
- 5.3 Voorafgaand aan het jaar wordt door het mandaatteam een begroting vastgesteld waarin de vaste kosten worden geraamd. Deze zijn afgeleid van het jaarplan waarin de activiteiten die uit de samenwerking voortvloeien worden opgenomen. Na afsluiting van het jaar wordt aan het mandaatteam een verantwoording van de gemaakte kosten gegeven.
- 5.4 De kostenverdeling van de vaste kosten wordt eenmalig vastgesteld en kan met goedkeuring van alle partners worden bijgesteld. De procentuele verdeling van de vaste kosten is zoals hieronder weergegeven(%). Onder programmakosten wordt verstaan de kosten voor de organisatie van het programma. Daarnaast hebben we kosten voor kennis & ontwikkeling, hieronder valt een budget dat kan worden besteed aan innovatie en aan het opzetten van projecten. Wanneer projecten werkelijk gaan draaien (en hoge kosten hebben) wordt hiervoor een aparte overeenkomst afgesloten.

Gemeente	N inwoners *1.000	Programma (%)	Kennis & Ontwikkeling (%)	Categorie
Bunnik	15	4	6	1
De Bilt	43	6	6	2
Houten	50	7	7	3
Lopik	14	4	6	1
IJsselstein	34	6	6	2
Montfoort	14	4	6	1
Nieuwegein	62	7	7	3
Oudewater	10	4	6	1
Woerden	52	7	7	3
Stichtse Vecht *	64	6	2	3
Utrecht	347	7	7	3
Utrechtse Heuvelrug	49	6	6	2
Wijk bij Duurstede	24	6	6	2
Zeist	63	7	7	3
HDSR		9,5	7,5	4
Provincie Utrecht		9,5	7,5	4
VRU		nvt	nvt	
TOTAAL		100	100	

Inwoners *1.000	Categorie	Programma (%)	Kennis & Ontwikkeling (%)
< 20	C1	4	6
> 20 en < 50	C2	6	6
> 50	C3	7	7
HDSR/provincie Utrecht	C4	9,5	7,5

6 Evaluatie

- 6.1 De samenwerking zal in de loop van elk vierde jaar worden geëvalueerd. Deze evaluatie vindt plaats vanuit het regieteam.

7 Toetreding

- 7.1 Nieuwe partners kunnen toetreden tot de samenwerking na goedkeuring en op voordracht van de Water- en Klimaat Tafel. De toetredingsbijdrage wordt in onderling overleg voor de dan geldende situatie bepaald.

8 Opzegging

- 8.1 Deelname aan de overeenkomst eindigt door uittreding van een partner. Uittreding dient schriftelijk te gebeuren door middel van het volgen van een uittredingsprocedure. Opzegging kan alleen gebeuren per 1 januari van een kalenderjaar. Er dient een opzegtermijn van minimaal één jaar in acht te worden genomen.

- 8.2 Voor de opzeggende partner(s) blijft de overeenkomst na opzegging en na afloop van de opzegtermijn onverminderd en volledig van kracht totdat alle financiële verplichtingen, tot en met het jaar van de opzegtermijn en de verantwoordelijkheden als opgenomen in c.q. voortvloeiende uit deze overeenkomst, ten opzichte van de partners en de medewerkers binnen deze samenwerking zijn nagekomen.

9 Communicatie

- 9.1 Externe communicatie in verband met de uitvoering van deze overeenkomst zal door de partners plaatsvinden onder verantwoordelijkheid van het regieteam. De gezamenlijke websites en periodieke nieuwsbulletins worden onder andere als instrumentarium gehanteerd.

10 Geschillen en onvoorziene omstandigheden

- 10.1 Op deze overeenkomst is het Nederlands recht van toepassing.
- 10.2 Er is sprake van een geschil indien een partner daarvan schriftelijk per brief en gemotiveerd melding maakt bij de andere partners.
- 10.3 Partners verplichten zich ten opzichte van elkaar om al het mogelijke te doen om geschillen onderling op te lossen. Indien geschillen niet in der minne worden opgelost, leggen de partners deze als uiterst redmiddel voor aan een arbitrageteam. De samenstelling van het arbitrageteam is als volgt: de partner die het geschil heeft en de overige partners stellen beiden een deskundige voor. Vervolgens stellen beide deskundigen gezamenlijk een voorzitter voor. De uitspraak van het arbitrageteam is voor alle partners bindend.
- 10.4 Indien zich omstandigheden voordoen die ten tijde van het sluiten van deze overeenkomst niet te voorzien waren, zullen de partners in gezamenlijk overleg en naar redelijkheid en billijkheid een oplossing proberen te vinden die recht doet aan de belangen van de partners.

ONDERTEKENING

1. Gemeente Bunnik
vertegenwoordigd door wethouder A.J. Dekker
2. Gemeente De Bilt
vertegenwoordigd door wethouder A.E. Brommersma
3. Gemeente Houten
vertegenwoordigd door wethouder H.J.C. Geerdes
4. Gemeente IJsselstein
vertegenwoordigd door wethouder P.J. Bekker
5. Gemeente Lopik
vertegenwoordigd door wethouder G.J. Spelt
6. Gemeente Montfoort
vertegenwoordigd door wethouder J.C.H. Rensen
7. Gemeente Nieuwegein
vertegenwoordigd door wethouder M. Schouten
8. Gemeente Oudewater
vertegenwoordigd door wethouder B. Lont
9. Gemeente Stichtse Vecht
vertegenwoordigd door wethouder J.W.E. Klomps
10. Gemeente Utrecht
vertegenwoordigd door wethouder K. Dieperveen
11. Gemeente Utrechtse Heuvelrug
vertegenwoordigd door wethouder G. Boonzaaijer
12. Gemeente Wijk bij Duurstede
vertegenwoordigd door wethouder J. Marchal
13. Gemeente Woerden
vertegenwoordigd door wethouder A. Bolderdijk
14. Gemeente Zeist
vertegenwoordigd door wethouder W.D. Catsburg
15. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
vertegenwoordigd door hoogheemraad C.G. Jansen op de Haar
16. Gedeputeerde Staten van de Provincie Utrecht
vertegenwoordigd door gedeputeerde H.G.J. Bruins Slot
17. Veiligheidsregio Utrecht
vertegenwoordigd door burgemeester P.J.M. van Domburg

handtekening

The image shows 17 handwritten signatures in blue ink, each written over a horizontal dotted line. The signatures are arranged vertically on the right side of the page, corresponding to the list of representatives on the left. Some signatures are more legible than others, with some including the name of the representative (e.g., 'G.J. Spelt', 'B/Lont', 'H.G.J. Bruins Slot').

